

อัตลักษณ์วิถีไทยของจังหวัด วัฒนธรรม หรือกิจกรรมที่โดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่

๑. หมู่บ้านวัฒนธรรมลาวครึ่งบ้านกุดจอก

บ้านกุดจอก ตำบลกุดจอก อำเภอหนองมะโมง จังหวัดชัยนาท ชุมชนวัฒนธรรมลาวครึ่ง บ้านกุดจอก มีเอกลักษณ์ที่โดดเด่น ในด้านการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีของตนเองไว้อย่างเหนียวแน่น อาทิ ประเพณีบายศรีสู่ขวัญต้อนรับผู้มาเยี่ยมเยือน ภาษาพูด ดนตรีพื้นเมือง อาหารท้องถิ่น ภูมิปัญญาเกี่ยวกับการทำขนมจีนโบราณ ภูมิปัญญาพื้นบ้านในด้านการรักษาด้วยสมุนไพร การนวดแผนโบราณ การแต่งกายด้วยผ้าทอพื้นบ้าน การทอผ้าสวดสายที่มีเอกลักษณ์คือ ผ้าขิด ผ้าจกและผ้ามัดหมี่ ทอทั้งผ้าฝ้ายและผ้าไหม ผ้าทอที่ใช้ในพิธีทางศาสนา ผ้าคลุมหัวนาค ผ้าห่อคัมภีร์ ผ้าทอใช้ในชีวิตประจำวัน ผ้าซิ่น ผ้าขาวม้า หมอนน้อย หมอนเท้า ถูขนมเส้น และมีการจัดงานประเพณีท้องถิ่นที่ได้ยึดถือกันมายาวนาน โดยเฉพาะงานประเพณีสงกรานต์ "ต๋อนฮับสังขาร บุญสงกรานต์ปีใหม่ไท" ซึ่งถือได้ว่าเป็นงานประเพณีที่สำคัญของจังหวัดชัยนาท มีศูนย์สาธิตวิถีชีวิตชุมชน ได้แก่ การทอผ้า การสีข้าวและการตำข้าวแบบโบราณ การทำ ข้าวกล้อง การจักสานไม้ไผ่ และศูนย์แพทย์แผนไทย เป็นต้น

๒. หมู่บ้านวัฒนธรรมลาวเวียง บ้านเนินขาม

บ้านเนินขาม ตำบลเนินขาม อำเภอเนินขาม เป็นชุมชนเก่าแก่ มีอายุยาวนานหลายร้อยปี สืบทอดกันมาหลายชั่วอายุคน สาเหตุที่เรียกว่า เนินขาม เนื่องจากบรรพบุรุษที่ย้ายถิ่นฐานมาตั้งบนเนินสูง น้ำท่วมไม่ถึง บริเวณรอบเนินขาม มีต้นมะขามขึ้นอยู่เป็นจำนวนมาก บรรพบุรุษจึงเรียกเนินนี้ว่า “เนินมะขาม” ต่อมาจึงกลายเป็นชื่อ “เนินขาม” จนถึงปัจจุบัน ในปัจจุบันประชากรของเนินขาม ยังมีการสืบทอดขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิมไว้ เช่น ประเพณีสงกรานต์ การบายศรีสู่ขวัญ ประเพณีการแต่งงานแบบลาวเวียง ประเพณีการก่อกองทราย ประเพณีธงขึ้น ประเพณีแห่เสื่อ ประเพณีสารทลาว วัฒนธรรมที่โดดเด่นและสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน คือวัฒนธรรมการทอผ้าและวัฒนธรรมการแต่งกาย ภาษาที่ใช้สื่อสารกันในท้องถิ่นยังเป็นภาษา “ลาว” หรือเรียกว่า “ภาษาไทยอีสาน” ประเพณีทั่วไปคล้ายคลึง กับคนไทย ในภาคกลาง จะมีแตกต่างกันคือ สารทลาว ซึ่งตรงกับวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๐ ของทุกปี และ ชาวลาวจะกวนกระยาสารทนำไปเยี่ยมญาติ นอกจากนี้ ในวันที่ ๓๐-๓๑ ธันวาคม ของทุกปี ชาวลาวเวียง ตำบลเนินขาม จะจัดกิจกรรมสืบสานวัฒนธรรมลาวเวียง มีการแสดง แสง สี เสียง ที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมลาวเนินขามและการเดินแบบผ้าทอพื้นเมือง ซึ่งเป็นผ้าที่มีชื่อเสียงอยู่ในขณะนี้